

Nota informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor ce se
operează în Hotărârea Guvernului nr. 406 din 2 iunie 2014

Scopul prezentului proiect constă în elaborarea unui nou Plan de acțiuni privind implementarea principiului îmbătrânirii active (2017-2021) pentru realizarea obiectivelor de gestionare a problemelor îmbătrânirii și stabilirea acțiunilor prioritare privind implementarea Hotărârii Guvernului nr.406 din 02.06.2014 cu privire la aprobarea Programului pentru integrarea problemelor îmbătrânirii în politici.

La elaborarea noilor acțiuni au fost luate în considerare atât evoluția procesului de îmbătrânire demografică a populației, cât și rezultatele evaluării, realizată cu suportul Fondului ONU pentru Populație în Republica Moldova/UNFPA, a precedentului Plan de acțiuni pentru perioada 2014-2016 de implementare a Programului pentru integrarea problemelor îmbătrânirii în politici, Planului Internațional de Acțiuni de la Madrid privind Îmbătrânirea (MIPAA) și a Declarației Ministeriale a Conferinței Internaționale de Nivel Înalt de la Viena (2012). Prin semnarea acestor documente internaționale Republica Moldova și-a asumat responsabilitatea de a întreprinde măsuri de soluționare a problemelor cu referire la îmbătrânirea populației, realizarea drepturilor și integrarea preocupărilor față de populația vârstnică în politicile naționale.

În contextul demografic național, îmbătrânirea și schimbările în structura populației prin creșterea constantă a numărului de persoane de 60 de ani și peste, micșorarea concomitentă a ponderii populației tinere, prevalează asupra altor tendințe ale tranziției demografice ce o parcurge Republica Moldova.

În vederea asigurării comparabilității procesului de îmbătrânire activă cu țările Europei, evaluării gradului în care persoanele în vârstă își pot realiza potențialul deplin cu referire la angajarea, participarea la viața socială, culturală și viață independentă, în anul 2016 a fost determinat pentru prima dată în Republica Moldova Indicele de Îmbătrânire Activă (IÎA) de către Centrul de Cercetări Demografice, în parteneriat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și UNFPA. IÎA a acumulat doar 27,1 puncte, fiind de două ori mai mic față de obiectivul-țintă de 57,5 puncte și este mai mic cu 7 puncte decât media țărilor Uniunii Europene (33,9 puncte). În acest context, Republica Moldova se plasează pe ultima poziție în comparație cu cele 28 de țări din UE.

Conform datelor statistice prognozate, se estimează o creștere a ponderii vârstnicilor de la 17,2% până la 33% către anul 2050, ceea ce demonstrează că, fără intervenții de esență în politici privind integrarea vârstnicilor, Republica Moldova riscă să intre în instabilitate demografică mai pronunțată.

Procesul de îmbătrânire a populației are un profund impact asupra tuturor generațiilor și domeniilor de activitate economică și socială, precum: piața muncii, protecția socială, educația, ocrotirea sănătății, politică, cultură. Îmbătrânirea forței de muncă conduce la intensificarea problemelor privind: costul pensiilor, echilibrul vârstelor pe piața forței de muncă, strategiile în domeniul educației și formării, locuințele și condițiile de trai, serviciile sociale și îngrijirile medicale ș.a. Astfel,

subiectul central al politicilor trebuie să devină integrarea persoanelor în vârstă în viața publică, socială și culturală a societății.

Tinerii de mâine, tot mai puțini ca număr, vor avea de susținut nu doar evoluția societății în general, ci și de întreținut mult mai mulți vârstnici. Acest fapt va genera o presiune semnificativă asupra cheltuielilor publice, care poate face imposibilă o substanțială creștere economică. În contextul circumstanțelor expuse, o conotație deosebită revine politicilor din domeniul social pentru persoanele vârstnice și creării oportunităților egale pentru toate grupurile de vârstă în diverse aspecte.

În scopul realizării obiectivelor de gestionare a problemelor îmbătrânirii, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cu suportul UNFPA, a elaborat proiectul noului **Plan de acțiuni privind implementarea principiului îmbătrânirii active (2017-2021)**. Documentul de politici determină prioritățile de bază, ce accentuează necesitatea promovării măsurilor de extindere a participării persoanelor vârstnice la viața socială și economică. Acțiunile prevăzute sunt destinate pentru inițierea condițiilor de gestionare eficientă a problemelor îmbătrânirii, formarea premiselor de adaptare în continuare la o societate cu o mai mare pondere a persoanelor în vârstă. În același timp, implementarea Planului de acțiuni va contribui la sensibilizarea întregii societăți asupra problemelor și necesităților persoanelor vârstnice, cu un accent deosebit pe necesitatea conștientizării faptului că o societate îmbătrânită impune pregătirea pentru asemenea condiții, conceptualizarea și reorientarea planurilor de viitor privind populația.

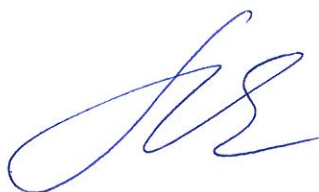
Principiul de bază al acestor politici se bazează pe acceptarea faptului, că o țară cu mulți vârstnici nu înseamnă o societate de oameni inactivi și numai consumatori de resurse, dimpotrivă, trebuie reconsiderată potențialul de muncă al persoanelor de vârstă pensionară, revalorificată experiența lor profesională și de viață, atât pentru familie, cât și pentru activitatea socioeconomică a comunității.

Aspectul normativ. Aprobarea și adoptarea Planului de acțiuni nu va genera modificări în textul altor acte legislative.

Aspectul organizatoric. Adoptarea acestui Plan de acțiuni nu implică crearea de noi structuri specializate pentru realizarea acțiunilor din planul preconizat.

Aspectul financiar și economic. Costurile financiare, în conformitate cu acțiunile planificate, vor fi estimate și prevăzute în Planul de acțiuni, divizat pe etape, în conformitate cu metodologia promovată pentru cadrul bugetar de cheltuieli pe termen mediu.

Viceministru

Anastasia OCERETNÎ